

Jeg håber, vi kan få en god og konstruktiv debat, og jeg håber naturligvis specielt, at vi kan få en debat om indholdet og ikke en debat om debatten, for nu er der virkelig god grund til at sige: Lad os se på, hvad der er indeni, lad os se på, hvad det politiske og det økonomiske indhold af eurosamarbejdet er, og hvad det betyder for os.

Med det håb vil jeg gerne tage fat på mit og efterfølgende økonomiministerens bidrag til debatten.

Om kun godt 3 uger begynder 11 EU-lande en afgørende ny fase i deres samarbejde. Så sent som for et år siden var der faktisk tvivl om, hvorvidt sådan et samarbejde ville komme i gang, men nu er det rent faktisk en realitet: 11 lande slår sig nu sammen i et økonomisk samarbejde om en fælles valuta.

Det har vi ikke set tidligere, og derfor er det helt naturligt, at vi i Danmark lige nu standser op og vurderer vores situation, vurderer, hvad det betyder for Danmark.

Vi taler jo om nogle af de lande, som gennem århundreder har haft afgørende betydning for Danmark, og vi taler om nogle af de lande, som Danmark også i moderne tid er tættest forbundet med. Det gælder Tyskland, det gælder Frankrig, det gælder Beneluxlandene, og det gælder Finland, for nu bare at nævne nogle af de nærmestliggende lande.

Mange danskere har familie eller gode bekendte i disse lande, og engagerede folketingsmedlemmer har også bekendte i disse lande, er jeg helt sikker på, og den danske kultur er tæt forbundet med kulturen i disse lande.

Økonomisk er det klart, at det også er lande, der har afgørende betydning for os. Alene vores samhandel med eurolandene udgør vel knap halvdelen af hele vores udenrigshandel. Det betyder simpelt hen meget, hvad den gruppe lande foretager sig.

Det er klart, at store lande har en tendens til helt naturligt at rette deres problemer indad. Det kan vi ikke tillade os. Vi skal både løse vores spørgsmål indadtil og udadtil. Det gælder især mindre lande, hvis velfærd i meget høj grad er afhængig af evnen til at eksportere, evnen til at dygtiggøre sig og evnen til at eksportere igen. Alt det er helt afgørende for vores beskæftigelse, for vores stabile økonomiske udvikling, for den velfærd, vi alle sammen ønsker os.

Jeg synes også, at jeg har lov til indledningsvis at sige, at historien med al ønskelig tydelig-

hed viser, at små lande som Danmark har det allerbedst med stabile valutakurser i et godt, stabilt internationalt valutasamarbejde.

Lad mig gøre et par historiske bemærkninger, så vi kan sætte vores debat om euroen ind i en lidt længere sammenhæng. Siden Anden Verdenskrig har Danmark faktisk deltaget i det mest forpligtende valutasamarbejde, der eksisterede på det pågældende tidspunkt; frem til begyndelsen af 1970'erne deltog vi i Bretton Woods-valutasamarbejdet. Det var et globalt og meget ambitiøst valutasystem, der hjalp med til at lette genopbygningen af økonomierne efter krigen og sikre udviklingen af handel, vækst og beskæftigelse.

Bretton Woods-systemet brød sammen i begyndelsen af 1970'erne. Men for at sikre fortsat valutarisk stabilitet i Europa, oprettede en række EU-lande som bekendt det såkaldte valutasinglesamarbejde. Også her var Danmark med.

I 1979 etablerede det daværende EF EMS-samarbejdet, det europæiske monetære samarbejde, og det samarbejde har holdt indtil i dag, hvor de 11 eurolande efter nytår går ind i et nyt fælleseuropæisk valutasamarbejde.

Det er lige så klart, at også EMS-systemets nyere historie har vist os, at man ikke endnu har fået opbygget et samarbejde, der er tilstrækkelig robust i forhold til den meget stærke valutaspekulation. Som bekendt brød EMS-systemet reelt sammen i 1992-93; man valgte at udvide båndet, som det hedder, plus/minus 15 pct.

Men jeg synes, vi har lov til at konkludere én ting for Danmark: Uanset ændringerne viste det os, at det europæiske valutasamarbejde på ny har en styrke, og uanset at den internationale finansielle krise har bredt sig som ringe i vandet i løbet af 1998 – fra Sydøstasien, fra Rusland til Latinamerika – så har vi også set her, at Europa står som den stabile ø i det oprørte globale ocean.

Europa – det er der ikke tvivl om for mig og for Danmark – er dermed blevet bedre rustet til at dæmme op for spekulationspres end før. EU-landene har kvalificeret sig til ØMU-samarbejdet, har styrket deres økonomier under forberedelsen til ØMU'en og til euromedlemskabet. Vi har tilsvarende forberedt os, og vi har tilsvarende styrket vores økonomi, sådan som det er velkendt, når vi ser på de såkaldte konvergenskriterier.

Vi har vist, at vi ved at styrke vores sunde økonomi, gøre den så stærk og robust som mu-